

POWERPOOR

Empowering Energy Poor Citizens through Energy Cooperative Initiatives

3. MODULIS - Atbalsts enerģētiskās nabadzības mazināšanas darbībām

Kolektīvas inovatīvas aktivitātes enerģētiskās nabadzības mazināšanai un kolektīvās enerģētikas iniciatīvas – kas tās ir, kā tās darbojas? Piemēri

Signe Mārtiņkrista, ZREA 11.06.2021.

Kolektīvas inovatīvas aktivitātes enerģētiskās nabadzības jomā (1)

Tādu **kolektīvu inovatīvu aktivitāšu** kā *enerģētikas kopienu* vai *kolektīvās finansēšanas iniciatīvu* pamatā ir vienkārša, tomēr spēcīga doma:

Cilvēku skaitam ir spēks un nozīme!

Kolektīvas inovatīvas aktivitātes enerģētiskās nabadzības jomā (2)

Kā var īstenot vērienīgu mērķi bez pietiekamiem resursiem, sasniedzot ar saviem spēkiem?

Parasti varētu lūgt palīdzību draugiem un ģimenei, lai viņi vai nu ziedotu mazliet naudas, vai izsniegtu nelielu aizdevumu.

Šo domu paplašinot un attiecinot uz veselu apkaimi vai reģionu, to saorganizējot, tā kļūst par kopienu.

Kolektīvas inovatīvas aktivitātes enerģētiskās nabadzības jomā (3)

Kolektīvas enerģētikas iniciatīvas

Kolektīvas enerģētikas iniciatīvas, kā jau nosaukumā norādīts, ir iniciatīvas, kurās iedzīvotāji ir apvienoti un izstrādā kopīgas stratēģijas, lai:

- gūtu **piekļuvi** cenas ziņā pieejamai enerģijai;
- **risinātu konkrētu problēmu**, piemēram, enerģētisko nabadzību;
- **dotu iespējas** iedzīvotājiem enerģijas tirgū;
- atrastu **jaunu elektroenerģijas avotu**, piemēram, pārejot no tradicionālajiem mazumtirgotājiem pie atjaunojamās enerģijas tirgotājiem un/vai paš-ražošanu.

Kolektīvas inovatīvas aktivitātes enerģētiskās nabadzības jomā (4)

Kolektīvas inovatīvas aktivitātes enerģētiskās nabadzības jomā (5)

Kopienas finansējums

Kopienas finansējums jeb kolektīvā finansēšana (pūļa finansējums) ir kooperatīvo finanšu iniciatīvu dabisks paplašinājums, ietverot vēl **lielākas kopienas**, parasti ar interneta starpniecību. Šādi tiek gūts atbalsts no cilvēkiem visā valstī, lai varētu realizēt **konkrētus projektus** un veikt izmaiņas vietējā līmenī, veicināt izpratni par sociālajiem izaicinājumiem vai iedvesmot kopienas iesaistīties vietējās iniciatīvās.

Kolektīvas inovatīvas aktivitātes enerģētiskās nabadzības jomā (6)

Kā tās var palīdzēt risināt enerģētiskās nabadzības jautājumu?

Kolektīvā pieeja, ko veicina enerģētikas kopienas un/vai kolektīvās finansēšanas iniciatīvas, ir **īpaši piemērota**, lai risinātu samilzušos izaicinājumus, ar kuriem sastopas enerģētiski nabadzīgi iedzīvotāji, kuri vēlas:

- rīkoties, lai **samazinātu savu enerģijas patēriņu**, vai
- **uzlabot energoefektivitāti** savās mājāsniecībās.

Kolektīvas inovatīvas aktivitātes enerģētiskās nabadzības jomā (7)

Kā tās var palīdzēt risināt enerģētiskās nabadzības jautājumu?

1

Kopienas aktivitātes ļauj ēku/mājsaimniecību īpašniekiem samaksāt **lielas ieguldījumu sākotnējās izmaksas**, ieguldot atjaunojamajos energoresursos (AER) tehnoloģijā vai energoefektivitātē (EE), kuru finansēšanā tradicionālās finanšu iestādes var nebūt ieinteresētas vai nespēj finansēt.

- Attiecībā uz atjaunojamās enerģijas ražošanu enerģētikas kopienas var atbalstīt iekārtu uzstādīšanas pakalpojumus, paaugstinot sākotnējo kapitālu, kas ir nepieciešams, lai veiktu lielu ieguldījumu ražošanas jaudā.
- Ieguldot EE, ārējais finansējums un motivējošs atbalsts var ļaut mājokļu īpašniekiem uzlabot ēku energoefektivitāti.

Kolektīvas inovatīvas aktivitātes enerģētiskās nabadzības jomā (8)

Kā tās var palīdzēt risināt enerģētiskās nabadzības jautājumu?

2

Kopienu uzstādītās AER iekārtas ļauj fiziskām personām, kuras nespētu iegādāties pašas savu ražošanas sistēmu vai kurām nav saules apspīdēts privāts jumts vai teritorija, pāriet uz atjaunojamajiem energoresursiem.

Tāpat arī uz enerģētiku balstītas kopienas ļauj fiziskām personām vieglāk ieguldīt EE uzlabošanā, gūt no tās ienākumus un piedalīties enerģētikas pārkārtošanā. Šīs kopienas arī ļauj tām fiziskajām personām, kuras jau piedalās enerģētikas pārkārtošanā, palielināt līdzdalības līmeni ar ilgtspējīgiem nosacījumiem.

Kolektīvas inovatīvas aktivitātes enerģētiskās nabadzības jomā (9)

Kā tās var palīdzēt risināt enerģētiskās nabadzības jautājumu?

3

Uz kopienu balstīta AER tehnoloģiju uzstādīšana parasti **samazina uzstādīšanas izmaksas un palielina ieņēmumus**, izmantojot apjomradītus ietaupījumus un optimālu izvietojumu ražošanas iespējām.

Līdzīgi arī liela apjoma EE ieguldījumiem var būt ieguvumi no iegādes vairumā un apjomradītiem ietaupījumiem, lai **uzlabotu ienākumu no šādiem ieguldījumiem**.

Kolektīvas inovatīvas aktivitātes enerģētiskās nabadzības jomā (10)

Kā tās var palīdzēt risināt enerģētiskās nabadzības jautājumu?

4

Kolektīvas inovatīvas aktivitātes var arī **sniegt atbalstu ārpus tīkla esošajām enerģētiski nabadzīgajām mājaimniecībām**, piemēram, lauku reģionos, kas nav pievienoti enerģijas tīklam, un uzlabot viņu iespējas piekļūt enerģijai, palīdzot sameklēt resursus un kapitālu, kas nepieciešams kāpitālietilpīgiem ārpus tīkla enerģijas projektiem.

Kolektīvas inovatīvas aktivitātes enerģētiskās nabadzības jomā (11)

Kā tās var palīdzēt risināt enerģētiskās nabadzības jautājumu?

5

Vienlaikus kopienas pieeja ļauj fiziskām personām **apvienot savu pirktspēju, lai iegādātos enerģiju** (ne tikai to ražotu), saņemot labākas cenas vairumtirdzniecības tirgū.

Kolektīvas enerģētikas iniciatīvas (1)

Definīcija

Enerģētikas kopiena var būt...

- Veids, kā organizēt **kolektīvas iedzīvotāju aktivitātes** enerģētikas sistēmas ietekmēšanai
- Juridiskas personas, kuras īsteno **ar enerģiju saistītas aktivitātes** (enerģijas ražošanu, sadali, piegādi, agregāciju, patēriņu, koplietošanu, uzglabāšanu, ar enerģiju saistītu pakalpojumu sniegšanu u.c.)
- Nekomerčiāli **tirgus dalībnieki**
- Kolektīvas pārejas kampaņas, kolektīvi ieguldījumi saules paneļos, energoapgādes uzņēmuma īpašumtiesības, sadales tīkla iegāde u.c.

Kolektīvas enerģētikas iniciatīvas (2)

Definīcija

Enerģētikas kopienu pamatā ir...

- Atklāta un brīvprātīga pārvaldība
- Tās pieder iedzīvotājiem vai vietējām iestādēm un maziem uzņēmumiem, kuri tās kontrolē kopīgi
- Sociālie, vides vai vietējie ekonomiskie ieguvumi, nevis peļņas gūšana

Kolektīvas enerģētikas iniciatīvas (3)

Atšķirības

ENERĢĒTIKAS KOPIENAS

Divas jaunas definīcijas ES līmenī

**Atjaunojamās enerģijas kopiena
(AEK)**

**Iedzīvotāju energokopiena
(IEK)**

Visa veida atjaunojamā enerģija

Tehnoloģiski neitrāla (tikai elektroenerģija)

AE projektu lokalizācija vienkopus

Nav ģeogrāfisku robežu

Fiziskās personas, vietējās iestādes un mikro/mazie/vidējie uzņēmumi

Jebkurš dalībnieks

Neatkarīga no atsevišķiem dalībniekiem un tradicionālajiem tirgus dalībniekiem

Nenoteikta neatkarības pakāpe

Efektīva kontrole, ko īsteno fiziskās personas, vietējās iestādes un mikro/mazie uzņēmumi

Efektīva kontrole, kuras īstenošanā iekļauti vidējie uzņēmumi

Kolektīvas enerģētikas iniciatīvas (4)

Atšķirības

Enerģētikas kopienām var būt dažādas juridiskās formas:

Fondi

Personālsabiedrības

Sabiedrības ar
ierobežotu atbildību

Enerģētikas kooperatīvi

Asociācijas/biedrības

Trasti

Bezpeļņas
organizācijas

Kolektīvas enerģētikas iniciatīvas (5)

Enerģētikas kooperatīvi

ENERĢĒTIKAS KOOPERATĪVI

Sociālā un saimnieciskā uzņēmuma veids

Juridiska forma, kas iedzīvotājiem dod iespēju kopīgi pārņemt īpašumā un pārvaldīt ar enerģiju saistītus projektus un pakalpojumus

- Demokrātiska pārvaldība (1 dalībnieks – 1 balss)
- Iedzīvotāji var patērēt un koplietot enerģiju no atjaunojamajiem avotiem
- Cilvēki var ieguldīt, pērkot akcijas vai finansējot projektus
- Pārpalikumi tiek atkārtoti investēti, lai atbalstītu dalībniekus un/vai kopienu

Kolektīvas enerģētikas iniciatīvas (6)

Enerģētikas kooperatīvi

Kolektīvas enerģētikas iniciatīvas (7)

Kā tās var palīdzēt cīnīties pret enerģētisko nabadzību?

Pieejamība

- **Ekonomika**
 - Taisnīgas cenas
- **Pārvaldība**
 - Taisnīgi lēmumi

Ilgospējība

- **Sociālā joma**
 - Integrācija un kohēzija
- **Ieguvums videi**
 - Mazāk risku veselībai

Solidaritāte

- **Taisnīgi apstākļi**
 - Labklājība, nevis peļņa
- **Atbalsts**
 - Dalīšanās ar zināšanām

Vietējā ekonomika

- **No iedzīvotājiem, iedzīvotāju labā**
 - Ieguvumi paliek vietējā līmenī
- **Finansiāla autonomija**
 - Mazāka ārējā atkarība

Kolektīvas enerģētikas iniciatīvas (8)

Kā tās var palīdzēt cīnīties pret enerģētisko nabadzību?

Piemēram:

1. Vietēji ražotas enerģijas koplietošana ar neaizsargātajiem patērētājiem

- Pieejamākas enerģijas cenas
- **Kolektīva preču un pakalpojumu iegāde vai pārņemšana īpašumā**
 - Atbalsts ieguldījumiem ar lielām tūlītējām izmaksām
 - Iespēja piedalīties kolektīvā enerģijas ražošanā bez ieguldījumiem vai ar maziem ieguldījumiem
- **Atkārtota ieguldīšana kopienā**
 - Noapaļošanas vai līdzīgi enerģijas rēķinu izmantošanas mehānismi neaizsargāto patērētāju atbalstam
 - Pieejami aizdevumi ieguldījumiem kopienā (piemēram, mikrokredīts)
- ...un daudz vairāk!

Kolektīvas enerģētikas iniciatīvas (9)

Kā sākt?

Vispārīgas vadlīnijas **ENERĢĒTIKAS KOPIENAS IZVEIDEI**

1. **Organizējiet** → izveidojiet savu cilvēku grupu
2. **Definējiet savus mērķus** → kāda veida darbība tiks veikta?
3. **Izvēlieties juridisko formu** → SIA, biedrība vai enerģētikas kooperatīvs?
4. **Meklējiet atbalstu** → kāda veida atbalsts un no kurienes?
5. **Sāciet savu darbību** → un pastāstiet par to pasaulei!

Kolektīvas enerģētikas iniciatīvas (10)

Kā sākt?

Vispārīgas vadlīnijas **ENERĢĒTIKAS KOPIENAS IZVEIDEI**

1. Organizējiet → izveidojiet savu ieinteresēto līdzcilvēku grupu

- Sapulciniet motivētus cilvēkus → tehniskās prasmes un zināšanas ir svarīgas, bet motivācija ir būtiska!
- Identificējiet galvenos vadītājus vai aiciniet potenciālos vadītājus
- Ņemiet vērā ap jums esošās grupas, kopiena jau varbūt pastāv! (un mācieties no viņiem)
- Turpiniet savu grupu iesaistīt, regulāri sazinoties un regulāri darbojoties

Kolektīvas enerģētikas iniciatīvas (11)

Kā sākt?

Vispārīgas vadlīnijas ENERĢĒTIKAS KOPIENAS IZVEIDEI

2. Definējiet savus mērķus → kāda veida darbību veiksiet?

- Uzdodiet sev jautājumus (Kas jūs esat? Ko vēlaties sasniegt? Kā to paveiksiet?)
- Izveidojiet savu stāstu → Stāsts ir būtisks
- Definējiet galvenās aktivitātes:
 - Energoefektivitāte un taupība
 - Enerģijas ražošana
 - Enerģijas pārvalde (koplietošana, glabāšana, pašpatēriņš...)
 - Enerģijas piegāde, sadale, citi pakalpojumi...
 - Izglītība
 - Mobilitāte
- Plānojiet procesu → Attīstiet savu stratēģiju

Kolektīvas enerģētikas iniciatīvas (12)

Kā sākt?

Vispārīgas vadlīnijas **ENERĢĒTIKAS KOPIENAS IZVEIDEI**

1. Izvēlieties juridisko formu → SIA, biedrība, enerģētikas kooperatīvs?

2. Izvēlieties juridisko formu, kas visvairāk atbilst jūsu vajadzībām → POWERPOOR mēs domājam, ka enerģijas kooperatīvi ir vispiemērotākā forma. Dažas priekšrocības:

- Reģionālie tīkli → Atbalsts un redzamība
- Jau pastāvoši noteikumi/struktūras → Nav jāsāk pilnīgi no sākuma
- Citas kooperatīvu iniciatīvas → Var būt par iedvesmu, kā atbalsts
- Sociālā un ekonomiskā perspektīva → Stabila juridiskā forma mērķu sasniegšanai

3. Definējiet savu struktūru

- Iekšējie noteikumi
- Kurš pieņems lēmumus?
- Kurš investēs?

Kolektīvas enerģētikas iniciatīvas (13)

Kā sākt?

Vispārīgas vadlīnijas ENERĢĒTIKAS KOPIENAS IZVEIDEI

4. Meklējiet atbalstu → kāda veida atbalsts jums ir vajadzīgs un no kā?

Atbalsts no:		Atbalsts kā:
Vietējām un reģionālām pārvaldēm	↔	Juridiskās/fiskālās procedūras, likumība...
Citiem kooperatīviem	↔	Vispārīgs/darbības atbalsts
Uzņēmumiem un profesionāļiem	↔	Pakalpojumu sniegšana, tehniskais atbalsts...
Asociācijām un sociālajām kustībām	↔	Plaša ietekme, sociālā likumība

Izveidojiet ap sevi tīklu → Aizsniedziet plašāku kopienu

Kolektīvas enerģētikas iniciatīvas (14)

Kā sākt?

Vispārīgas vadlīnijas **ENERĢĒTIKAS KOPIENAS IZVEIDEI**

5. Sāciet savu darbību → un pastāstiet par to pasaulei!

- **Izstāstiet savu stāstu** → Motivējiet citus pievienoties jums vai iesaistiet jaunus projektos
- Atcerieties: enerģētikas kopienas uzturēšana ir **nepārtraukts process**, kuram ir nepieciešama nemitīga iesaiste!

Kolektīvas enerģētikas iniciatīvas (15)

Kā tās var palīdzēt cīnīties pret enerģētisko nabadzību?

PIEMĒRI

1.PIEMĒRS	<i>ENERGY SOLIDAIRE LES AMIS D'ENERCOORP</i>	ATRAŠANĀS VIETA
PROBLĒMA APRAKSTS	12 miljoni iedzīvotāju Francijā cieš no enerģētiskās nabadzības.	
RISINĀJUMS	Bezpeļņas asociācija izveidoja solidaritātes fondu, kas piesaista naudu, izmantojot mikroziedojumus no to patērētāju enerģijas rēķiniem, kuri ir enerģētikas kooperatīva dalībnieki. Ar resursiem tiek atbalstītas vietējās sociālās iniciatīvas, ar kurām risina kurināmā trūkumu, ziedojot atjaunojamo enerģiju no enerģijas ražotājiem.	
IETEKME	Līdz šim enerģijas kooperatīvam ir: <ul style="list-style-type: none"> - 2500 klienti, katrs ziedo aptuveni 36€ gadā. - Gadā tiek savākti 90 000 €, no tiem 50% tiek tieši doti 6 asociācijām, kuras palīdz iedzīvotājiem renovēt mājas. 	

Kolektīvas enerģētikas iniciatīvas (16)

Kā tās var palīdzēt cīnīties pret enerģētisko nabadzību?

PIEMĒRI

2.PIEMĒRS	SOLAR TOWN SONYACHNE MISTO	ATRAŠANĀS VIETA
PROBLĒMA APRAKSTS	<i>Slavutych</i> pilsētā, kur dzīvo 25 000 iedzīvotāji –pārsvārā evakuēto Černobiļas atomelektrostacijas darbinieku ģimenes, 2018.gadā daudzdzīvokļu māju iedzīvotāju aktīvisti uzrunāja pilsētas Mēru – ar priekšlikumu veidot kopīgu kooperatīvu, lai pierādītu, ka Ukrainā ir iespējams izmantot AE un tādejādi rūpēties par kopienu un sniegt ikvienam arī vienlaicīgi ekonomisku labumu.	Ukraina
RISINĀJUMS	Ar mēra atbalstu iedzīvotāju aktīvisti atom inženieru pilsētā (<i>Slavutych</i>) uzbūvēja <i>Sonyachne Misto</i> , <i>SolarTown</i> - saules elektrostaciju uz pašvaldības 3 ēku jumtiem. Tīkls pieder pilsētai, nevis lielākam privātam pakalpojumu sniedzējam. <i>Solar Town</i> lieliski parāda, kā jauninājumi enerģētikas jomā var sniegt labumu sabiedrībai, pateicoties energotaupībai, vietējiem atjaunojamiem energoresursiem, vieglākām tīkla savienojuma procedūrām un izglītības programmām citām kopienām.	
IETEKME	Kooperatīvs reģistrēts 2018. gadā, kā pirmais Ukrainā. Dažos mēnešos tika savākti EUR 145000, ar ko pietika 3 saules elektro staciju izbūvei. Tagad tam ir gandrīz 100 dalībnieku, un tam pieder trīs saules enerģijas ražotnes. Katra akcionāra ieguldījums ir vismaz EUR 500, un katrs ieguldītais EUR 1000 nozīmē gada peļņu EUR 138 apmērā līdz 2030. gadam – pārdodot elektrību, kas ražota no AER, par «zaļo tarifu». Šī shēma padara ieguldījumus pievilcīgus plašam cilvēku lokam, ne tikai turīgākajiem. <i>Solar Town</i> dod 5% no saviem ikgadējiem ienākumiem pilsētas attīstībai.	

Foto: no Enerģētikas kooperatīva
«Solar Town»

Kolektīvas enerģētikas iniciatīvas (17)

Kā tās var palīdzēt cīnīties pret enerģētisko nabadzību?

PIEMĒRI

3.PIEMĒRS

Pszczelna ielas daudzdzīvokļu mājas kopiena Szczecin pilsētā
Pirmā kopiena, kas uzstādījusi saules paneļus uz daudzdzīvokļu ēkas jumta

ATRAŠANĀS VIETA

Polija

PROBLĒMA
APRAKSTS

Daudzi Polijas iedzīvotāji monopolistiskus komunālo pakalpojumu / enerģētikas uzņēmumus, ko atbalsta valdība, joprojām uztver kā uzticamu enerģijas avotu. Tādējādi sabiedrībā ir vājš līdzdalības līmenis enerģētikas kopienās, kas atspoguļo zemu izpratni par atjaunojamo enerģiju.

RISINĀJUMS

Daudzdzīvokļu ēkas kopienas valde lēma ražot elektroenerģiju pašpatēriņam, piesaistot ES fondu līdzekļus. Tika uzstādīti saules paneļi elektrības iegūšanai pašpatēriņam tikai koplietošanas zonās ar kopējo jaudu 24kW. Mājas gada energo patēriņš sasniedz 22 MWh. Ēka sastāv no 85 dzīvokļiem, un atjaunojamās enerģijas sistēmu veido 96 *Viessmann* fotoelementu paneļi, kuru jauda ir 255 W katrs un ABB invertors, kas atbild par iegūtās enerģijas pārvēršanu.
Mājas kopienai pieder daudzdzīvokļu ēka, savukārt uz jumta uzstādītā saules FE sistēma pieder mājas kopienas biedriem. Lēmumus pieņem ar balsu vairākumu (vismaz 51%). Daļas tiek sadalītas starp kopienas locekļiem. Uzkrājumus novirza ēkas renovācijas fondam.

IETEKME

Gada pirmajā pusē iekārta saražoja 13,6 MWh elektroenerģijas, no kurām 10 MWh tika iepludināta elektrotīklā. Pateicoties ABB stacijas novērošanas lietojumprogrammai apvienojumā ar elektronisko informācijas paneli, kas uzstādīts ēkā, ieinteresētie iedzīvotāji var redzēt: pašreizējo jaudu, ikdienas produkciju, kopējo ražošanas apjomu un CO2emisijas samazināšanas līmeni. Informācija pieejama arī tiešsaistē: <https://easyview.auroravision.net/easyview/?entityId=11091985>

Kolektīvas enerģētikas iniciatīvas - video (18)

Motivējošs video

“Kopienas enerģijas spēks”

Avots: Kopienas enerģijas spēks! <https://www.youtube.com/watch?v=ltyd8-haPjo>
<https://youtu.be/rA0B0qHqBPE>

Kolektīvas enerģētikas iniciatīvas - video (19)

Eiropas iedzīvotāju enerģētikas kooperatīvu federācija - REScoop

Avots: AER kooperatīvi Enerģētiskā pārkārtošanās uz enerģētisko demokrātiju: <https://www.youtube.com/watch?v=ZTmeNmWEupg>

Kolektīvā finansēšana un inovatīvs finansējums (1)

Kopienas finansējums ir projekta vai uzņēmuma finansēšanas prakse, piesaistot nelielas naudas summas no liela cilvēku skaita, parasti izmantojot internetu.

Kolektīvā finansēšana un inovatīvs finansējums (2)

Galvenie elementi

Atklāts aicinājums **piesaistīt līdzekļus** konkrētam projektam

No **ikviena, kuram pieejams internets** (iespējami)

Izmantojot **internetā balstītu** mehānismu
(specializētu tīmekļa vietni)

Paredzot **materiālus vai nemateriālus ieguvumus**
apmaiņā par katru ekonomisko ieguldījumu

Kolektīvā finansēšana un inovatīvs finansējums (3)

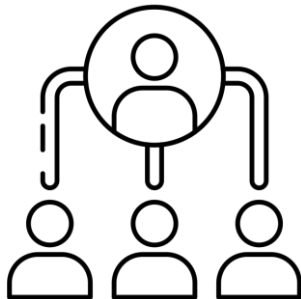
Galvenie dalībnieki

**Projekta
virzītājs**

Platforma

Kolektīvs

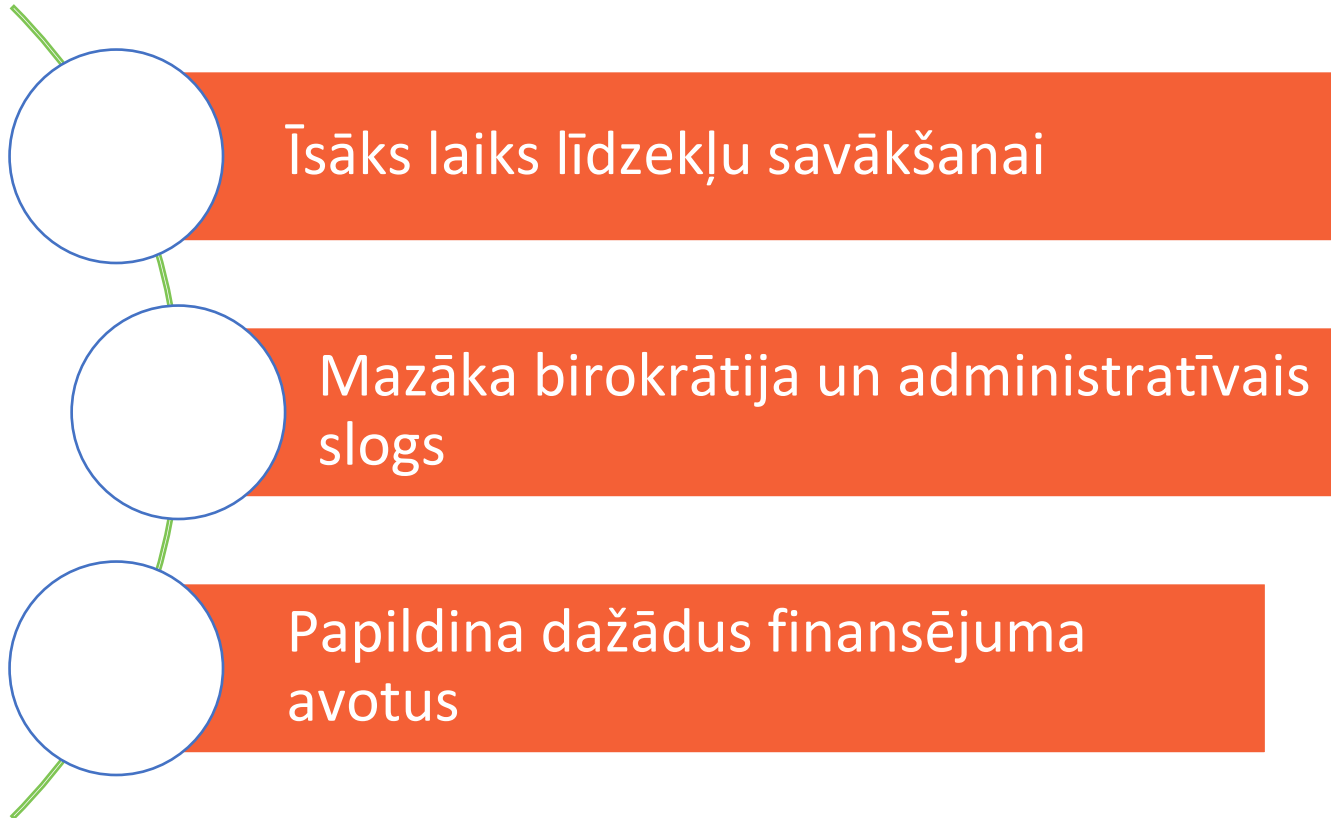
Kolektīvā finansēšana un inovatīvs finansējums (4)

Terminoloģija un modeļi

	leguldījuma veids	Atlīdzības veids	Finansētāja motivācija	
	Uz ziedojumiem balstīta kolektīvā finansēšana	Ziedojums (Līdz 10 000 eiro)	Nemateriāli labumi	Iekšēja un sociāla motivācija
	Uz atlīdzību balstīta kolektīvā finansēšana	Ziedojums/pirmpirkums (Līdz: 30 000 eiro)	Atlīdzība, arī nemateriāli labumi	Gan iekšēja un sociāla motivācija, gan vēlme pēc atlīdzības.
	Uz aizdevumiem balstīta kolektīvā finansēšana	Aizdevums (500 tūkst. - 2 miljoni eiro)	Aizdevuma atmaksa ar procentiem. Sociāli motivēta kreditēšana ir bez procentiem.	Gan iekšēja, sociāla un finansiāla motivācija.
	Pašu kapitāla kolektīvā finansēšana:	Investīcija (Vidēji: 350 000 eiro)	Laicīga investīciju atmaksa, ja uzņēmums darbojas labi. Reizēm piedāvā atlīdzību. Nemateriāli labumi, kā piesaistošs faktors daudziem investoriem.	Gan iekšēja, sociāla un finansiāla motivācija.

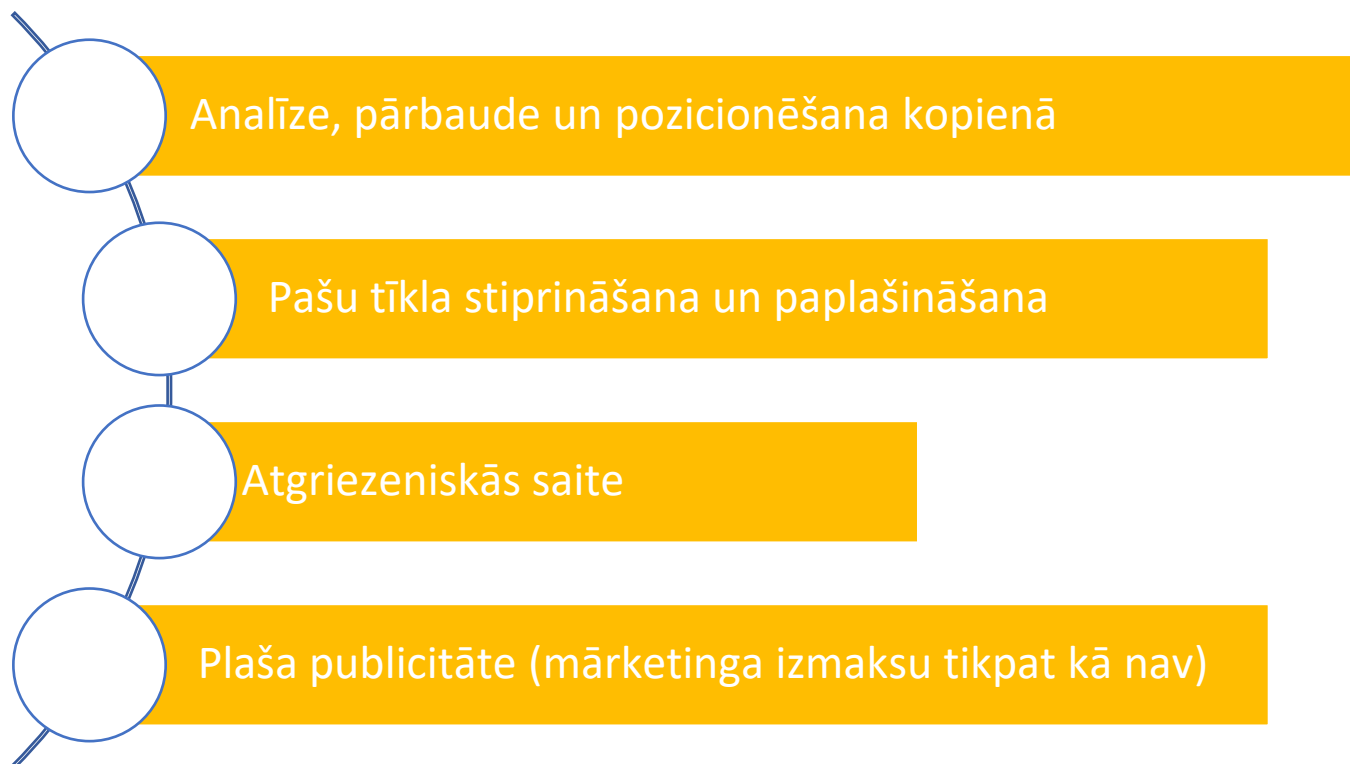
Kolektīvā finansēšana un inovatīvs finansējums (5)

Vispārēji ieguvumi

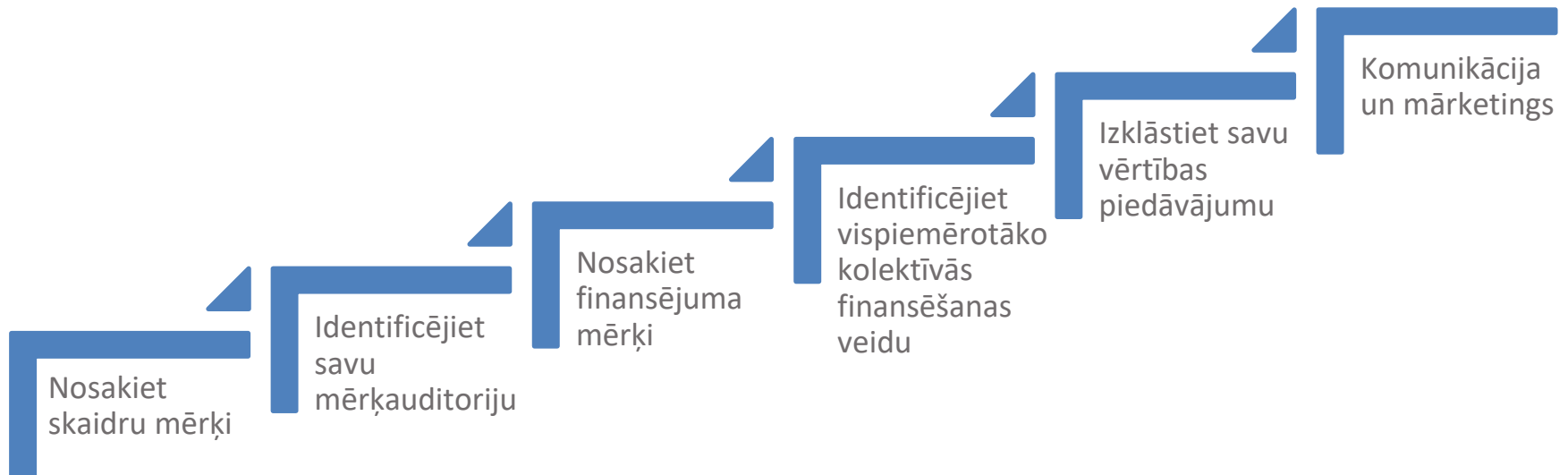
Kolektīvā finansēšana un inovatīvs finansējums (6)

Konkrēti ieguvumi

Kolektīvā finansēšana un inovatīvs finansējums (7)

Kolektīvās finansēšanas process – Kā?

Kolektīvā finansēšana un inovatīvs finansējums (8)

Projekta idejas izklāsts

Kāds ir jūsu projekta mērķis?

Kas ir tā mērķauditorija?

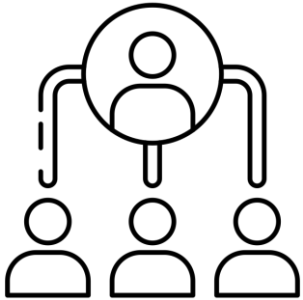
Kāpēc kopienai tas būtu jāatbalsta?

Vingrinājums: atbildiet uz katru jautājumu ar īsu un skaidru teikumu.

Kolektīvā finansēšana un inovatīvs finansējums (9)

Potenciālie finansētāji

KOLEKTĪVS

Pašu tīkls (draugi, ģimene, domubiedri)

Cilvēki, kuri ir informēti ar plašsaziņas līdzekļu palīdzību

Uzņēmumi, iesaistoties to sociālās atbildības aktivitātēs

Cilvēki, kuri ir informēti, izmantojot saistītās kopienas/tīklus

Investori

Kolektīvā finansēšana un inovatīvs finansējums (10)

Izprotiet savu mērķauditoriju

Draugi un
ģimene

Domubiedri

Organizācijas

- **Kurš**, jūsaprāt, atbalstīs jūsu darbu un kāpēc? (draugi, ģimene, domubiedri, cilvēki, kuriem interesē pētniecība)
- **Cik lielas** ir auditorijas grupas?
- **Cik daudz naudas** dažādās grupas var dot? Uz kuru vajadzētu koncentrēties?
- Kā var tās **aizsniegt**?
- Kāds ir **labākais komunikācijas veids**?
- **Kāpēc** viņiem varētu **interesēt** jūsu projekts?
- **Kurš** no jūsu tīkla dalībniekiem var palīdzēt jums **aizsniegt** savu auditoriju?

Vingrinājums: Identificējiet vismaz divus potenciālos finansētājus, kā arī organizācijas un pastiprinātājus, kas ir aktuāli jūsu kampaņai

Kolektīvā finansēšana un inovatīvs finansējums (11)

Identificējiet savas finansējuma vajadzības

**Cik naudas jums vajag, lai
sasniegtu mērķi?**

Kampaņas izveides izmaksas

atlīdzības, video, mārketingu u.c.

Pakalpojumu izmaksas

Maksa par kolektīvās finansēšanas platformu, maksas par darījumiem

Kolektīvā finansēšana un inovatīvs finansējums

Kampaņas koncepcijas izklāsts

Jūsu mērķis

Kam jums nepieciešami līdzekļi?

Projekta veids

Sociāls jautājums? Tehnoloģijas? Patērētāju produkts?

Projekta posms

Pirms ieceres? Sagatavošanas? Agrīnais posms? Izaugsmes?

Kapitāla veids

Pašu kapitāls? Aizdevums? Ziedojumi? Komerčiāls?

Nepieciešamie līdzekļi

Cik naudas jums vajag, lai sasniegtu mērķi?

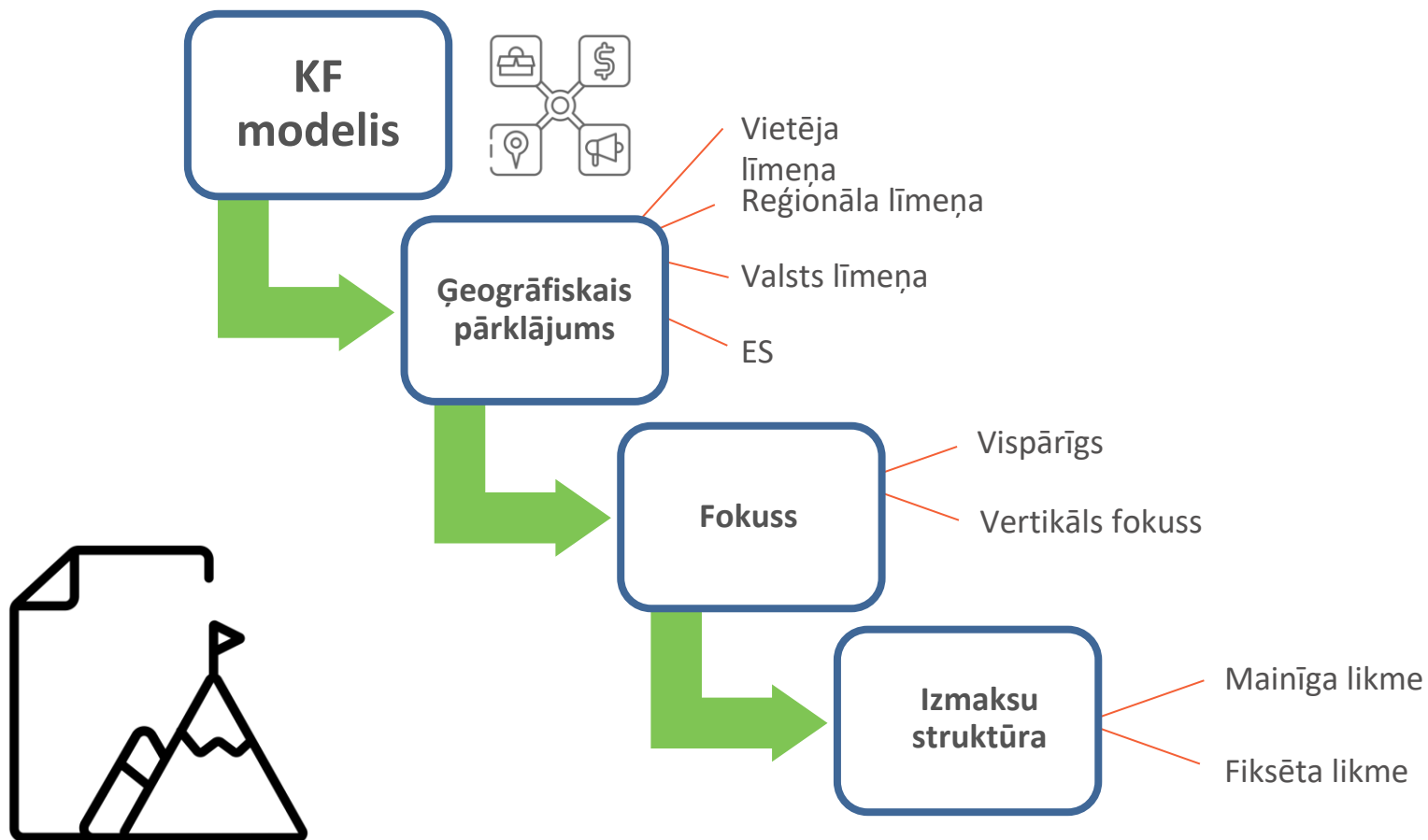
Mērķauditorija

Kas ir jūsu kampaņas mērķauditorija?

KOLEKTĪVĀS FINANSĒŠANAS VEIDS

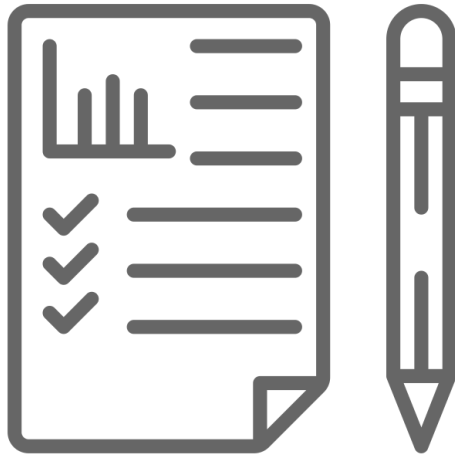
Kolektīvā finansēšana un inovatīvs finansējums (12)

Kā izvēlēties savu kolektīvās finansēšanas (KF) platformu

Kolektīvā finansēšana un inovatīvs finansējums (13)

Platformu izpēte

- KF modelis
- Ģeogrāfija
- Specializēts pretēji vispārīgam
- Izmaksu struktūra
- Līdzīgi projekti

Vingrinājums: Identificējiet sev atbilstošo platformu + 1 līdzīgu projektu

<https://projektubanka.lv/>

Pūļa finansējuma piesaistes platforma jebkāda veida/jomas projektiem

Līdz šim enerģētikas jomā projekti finansējuma piesaistei nav publicēti

Projektu Banka ir platforma, kas vieno projektu autorus un cilvēkus, kas vēlas ieguldīt idejās, kas tos uzrunā. Aktīva kopiena, kas atbalsta viens otru, **sasniedz mērķus daudz ātrāk un efektīvāk**. Šī ir iespēja radīt vietas, lietas un notikumus, kurus savādāk realizēt būtu grūti vai pat neiespējami. Sadarbojoties, uzticoties un vienojoties kopīgā mērķī, mēs varam palīdzēt augt daudzveidībai, labklājībai un drosmei.

Ideju autori - Radošas, inovatīvas, sociāli nozīmīgas un pašpietiekamas idejas, kuru uzsākšanai vēl nepieciešams tikai kopienas atbalsts.

Ieguldītāji - Iedzīvotāji, domubiedri un entuziasti, kuri ir gatavi ieguldīt savu naudu lietās, kuras vēlas redzēt augam. Labākas pilsētas, valsts un sabiedrības vārdā.

<https://projektubanka.lv/>

IDEJA AUG, KAD AR TO DALAS

1. IESNIEDZ SAVU IDEJU

Iesniedz savu radošo, inovatīvo, sociāli nozīmīgo un pašpietiekamo ideju, par kuru esi gatavs celties un krist.

2. IZSTRĀDĀ PROJEKTU

Sagatavo projektu idejas realizēšanai, izstrādā rīcības plānu, taisi bildes, filmē video un zīmē nākotnes vīzijas.

3. STĀSTI PAR TO CITIEM

Jo aktīvāk stāstīsi par savu projektu, jo vairāk ieguldītāju iegūsi. Veido kampaņas, esi drosmīgs un pieej tam radoši!

KAS VAR PIETEIKT PROJEKTU?

FIZISKAS PERSONAS

UZŅĒMUMI

BIEDRĪBAS UN KOPIENAS

Tu esi viens vai jūs esat vairāki. Tas ir jūsu pirmais vai piektais projekts. Svarīgākais ir, ka jūs par to degat, apzināties tā vērtību un esat gatavi darīt visu, lai ideja kļūst par īstu lietu. Laba ideja izaug no pārliecinātiem darītājiem.

Kolektīvā finansēšana un inovatīvs finansējums (16)

Kampanžas izveide - Organizējiet savas idejas

Pārliecinoša stāsta izstāstīšana...

Kas?

Kāpēc?

Kādā veidā?

Kurš?

Kad?

Kur?

Kāpēc jums ir
nepieciešams viņu
atbalsts?

Ko piedāvājat
apmaiņā pret to?

Aicinājums rīkoties

Lietojiet auditorijai atbilstošu valodu un
toni

Kolektīvā finansēšana un inovatīvs finansējums (17)

Prezentējiet savu ideju

... un izveidojiet pārlicinošu video

- Ne vairāk kā 3 minūtes
- Izklaidējoši vai emocionāli
- Parādiet sevi
- Izmantojiet mūziku bez autortiesībām - bezmaksas mūziku
- Ja budžets atļauj, lūdziet palīdzību profesionālam video veidotājam

Vingrinājums: Sagatavojiet savu stāstu, aizpildot ne vairāk kā pusi lapas

Kolektīvā finansēšana un inovatīvs finansējums (18)

Organizējiet savu stratēģiju

Izvēlieties pareizos komunikācijas kanālus

Paturiet prātā savu mērķauditoriju

Ģimene un draugi

Domubiedri

Citi

Apsveriet pieejamos komunikācijas kanālus

E-pasts

LinkedIn

Facebook

Pasākumi

Forumi/grupas

Twitter

Kuru kanālu jūs varētu izmantot, lai sasniegtu katru mērķa grupu?

Kolektīvā finansēšana un inovatīvs finansējums (19)

Ieteikumi, kas jāņem vērā

- **Izmantojiet** katrai auditorijai piemērotu toni un valodu
- **Sagatavojiet** savas runas jau iepriekš
- **Sagatavojiet** komunikācijas plānu
- **Atjauniniet** savus sociālos **kontus**
- **Koncentrējieties** uz kanāliem, kuros jums jau ir stabils tīkls
- **Organizējiet** atklāšanas pasākumu
- **Nebaidieties** jautāt (**padomu, ieguldījumus**)

Kolektīvā finansēšana un inovatīvs finansējums (20)

Koncentrējieties uz kolektīvās finansēšanas tipoloģiju, ko izmantojat

Nosakiet pareizos stimulus

Ziedojumi

- Apelējiet pie iekšējās motivācijas un filantropijas
- Sniedziet jaunumus par projektu attīstību
- Izsakiet pateicību saviem ziedotājiem

Atlīdzība

- Ārējā + iekšējā motivācija
- Piedāvāriet dažādus atlīdzības veidus, ņemot vērā dažādus ienākumu un intereses līmeņus
- Labumu subjektīvā vērtība
- Tirgus likme

Pašu kapitāls

- Finansiāla atdeve
- Iekšējā motivācija
- Novērtējums
- Piedāvātie %
- Solījumu un izpildes pieaugums

Kreditēšana

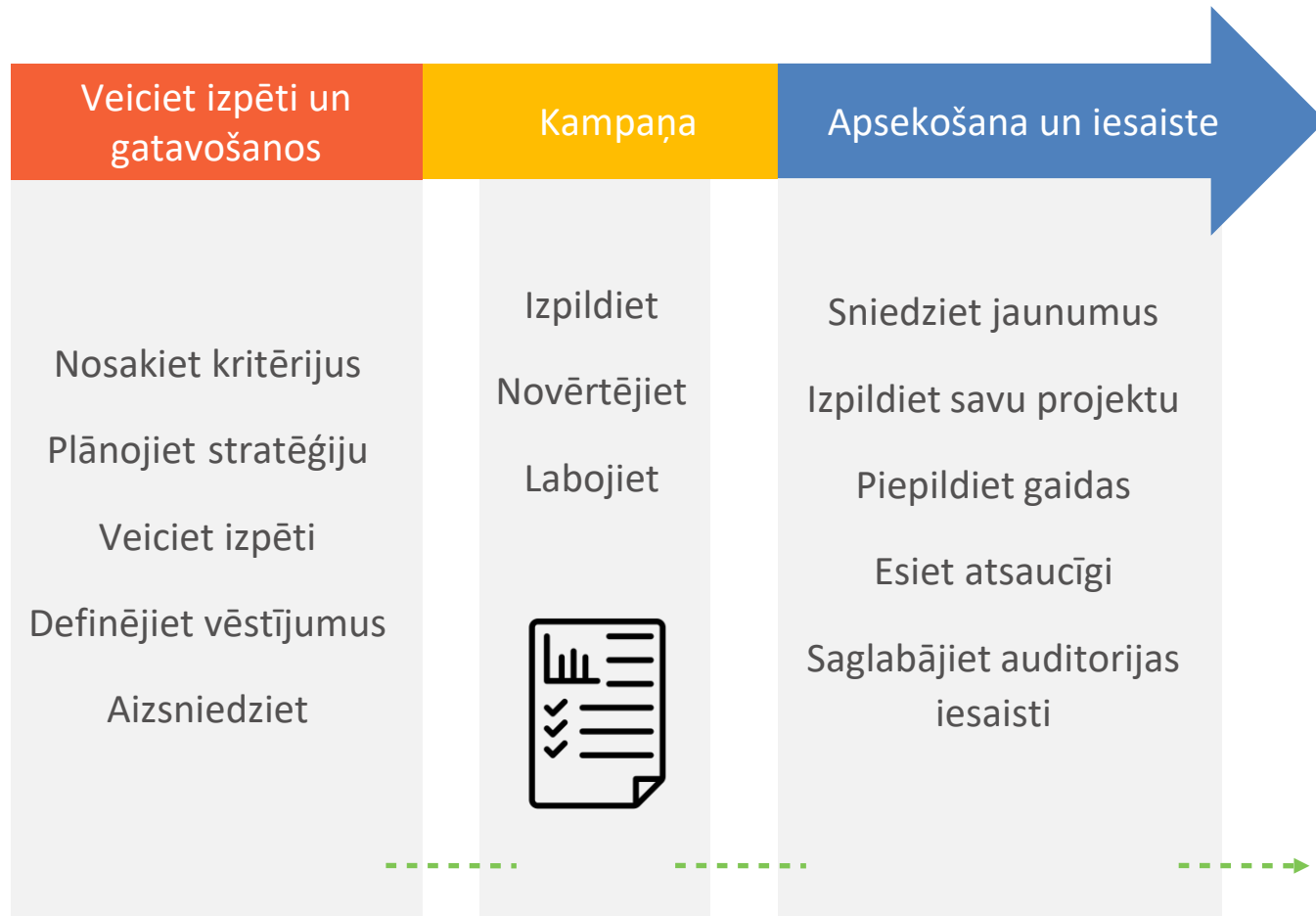
- Finansiāla atdeve
- Procentu likme

Vingrinājums: Identificējiet labākos stimulus savā gadījumā

Kolektīvā finansēšana un inovatīvs finansējums (21)

Sāciet savu kampaņu

Kā ar kolektīvām inovatīvām aktivitātēm var risināt enerģētiskās nabadzības jautājumu (1)

Piemēri

4.PIEMĒRS	KOLEKTĪVĀS KREDITĒŠANAS MODELIS ENERĢĒTIKAS KOOPERATĪVS AER PROJEKTIEM - <i>COOPERNICO</i>	ATRAŠANĀS VIETA PORTUGĀLE
APRAKSTS	Labdarības organizācijām, NVO, skolām un veco ļaužu aprūpes iestādēm dažreiz ir grūtības samaksāt elektrības rēķinus. Coopérnico dalībnieki vēlējas šīm organizācijām piedāvāt vairāk atjaunojamās enerģijas no Portugāles enerģētikas tīkla, izmantojot decentralizētu modeli.	
RISINĀJUMS	Kooperatīva dalībnieki aizdeva naudu, lai kooperatīvs varētu veicināt un uzstādīt AER ražošanas jaudu uz bezpeļņas organizāciju ēku jumtiem. Kooperatīvs pārdod saražoto enerģiju atpakaļ tīklam vai uzņēmumam, kas var izmantot saražoto enerģiju pašu patēriņam un var atmaksāt dalībnieku ieguldījumus un līdzdalīt saimnieciskos ieguvumus ar jumtu īpašniekiem. Dalībniekiem katru gadu tiek atmaksāts ieguldījums ar procentu likmēm (no 10 līdz 15 gadiem), pēc tam Coopérnico ziedo AER iekārtas jumtu īpašniekam, kurš tad var patērēt enerģiju no šīm AER iekārtām bez maksas vēl 10-15 gadus.	
IETEKME	Līdz šim Coopérnico visā Portugālē īstenoja 28 projektus: <ul style="list-style-type: none"> - Projektu uzstādītā enerģijas jauda kopā sasniedz vairāk nekā 1,9 MWp - Tas ir iespējams tikai tādēļ, ka iedzīvotāji ir ieguldījuši vairāk nekā 1,79 miljonus - CO2 emisijas kopumā ir samazinātas par aptuveni 1820 tonnām CO2/gadā - 1087 ģimenēm ir piegādāta atjaunojamā enerģija, ko saražoja projektu laikā 	

Avots: Coopérnico. <https://www.coopernico.org/en/projects>

Kā ar *kolektīvām inovatīvām aktivitātēm* var risināt enerģētiskās nabadzības jautājumu (2)

COOPERNICO (Portugāles AE kooperatīvs)

Avots: Coopérnico CRL https://youtu.be/j_fxGMJqENO

Kā ar kolektīvām inovatīvām aktivitātēm var risināt enerģētiskās nabadzības jautājumu (3)

Piemēri

5.PIEMĒRS	PASAULES PIRMAIS PORTĀLS AER PROJEKTIEM – Citizenergy.eu	ATRAŠANĀS VIETA
APRAKSTS	Jums ir ilgtspējīgas enerģētikas projekts, kuram nepieciešams atbalsts, un nezināt, ko darīt? Vēlaties ieguldīt ilgtspējīgas enerģētikas projektā vai uzzināt ko vairāk par tiem?	
RISINĀJUMS	Varat ieiet Citizenergy tiešsaistes portālā, lai atrastu savam projektam finansējuma platformu vai augšupielādētu projektu un darītu pasaulei zināmu, ka jums nepieciešams atbalsts. Varat arī izmantot portālu, lai uzzinātu par dažādiem ilgtspējīgas enerģētikas projektiem vai ieguldītu kādā no tiem, ja vēlaties.	
IETEKME	<p>Līdz šim Citizenergy ir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 33 reģistrētas finansēšanas platformas - 73 finansēti projekti - Projekti ir vairāk nekā 20 valstīs visā pasaulē - Gandrīz 42 miljoni eiro ieguldīti ilgtspējīgas enerģētikas projektos - Gandrīz 203 MWh enerģijas saražotas no ilgtspējīgas enerģētikas projektiem 	

Avots: Your Power in Citizenergy. <https://citizenergy.eu/>

Kā ar kolektīvām inovatīvām aktivitātēm var risināt enerģētiskās nabadzības jautājumu (4)

Piemēri

6.PIEMĒRS	GRIEĶIJAS SOLARIZĀCIJA: ATLĪDZĪBAS KOLEKTĪVĀS FINANSĒŠANAS KAMPAŅA SAULES PANEĻIEM	ATRAŠANĀS VIETA GRIEĶIJA
APRAKSTS	Tā kā enerģētiskā nabadzība ir viens no dramatiskākajiem parāda krīzes simptomiem Grieķijā (katrai sestajai no 10 mājsaimniecībām ir grūtības samaksāt enerģijas rēķinus), ieguldījumi saules pārpilnībā, kas ir valsts lielākais aktīvs, palīdzēja atgriest naudu atpakaļ cilvēku kabatās, samazinot rēķinus par enerģiju, atgriezta cilvēkus atpakaļ darba tirgū, mācot jaunas prasmes un dodot iespējas, vienlaikus sniedzot ieguldījumu atjaunojamās enerģijas pārkārtošanās jomā.	
RISINĀJUMS	Greenpeace Grieķijā uzsāka uz atbildību balstītu kolektīvās finansēšanas kampaņu, lai finansētu saules paneļu uzstādīšanu to ģimeņu mājām, kuras Rodas salā dzīvoja uz enerģētiskās nabadzības robežas.	
IETEKME	<p>No 1161 atbalstītājiem saņemti 35 063€</p> <p>Samazināti enerģijas rēķini iesaistītajām mājsaimniecībām, būtiski ietaupot</p> <p>Samazināta atkarība no naftas enerģijas ražošanas un naftas subsīdijām</p>	

Avots: <https://www.indiegogo.com/projects/solarization-of-greece#/updates/all>

Kā ar kolektīvām inovatīvām aktivitātēm var risināt enerģētiskās nabadzības jautājumu (5)

Piemēri

7.PIEMĒRS	Kolektīvās kreditēšanas kampaņa māju īpašnieku kopienas enerģijas atjaunošanai	ATRAŠANĀS VIETA SPĀNIJA
APRAKSTS	Projekts: kopienas katlu nomaiņai un citiem energoefektivitātes pasākumiem Barcelonas māju īpašnieku kopienas centralizētās karstā ūdens ražošanas sistēmā. Ar projektu tika sasniegti būtiski ietaupījumi centralizētās māsaimniecību karstā ūdens ražošanas sistēmas enerģijas patēriņā, kā arī tika godīgi sadalīts katras mājas reālais patēriņš.	
RISINĀJUMS	Kolektīvās kreditēšanas kampaņa energoefektivitātes ierosinājumu realizācijai: <ul style="list-style-type: none"> • Veco atmosfēras gāzes katlu nomaiņa ar jauniem, efektīvākiem ūdensnecaurlaidīgiem katliem • Veco cirkulācijas sūkņu nomaiņa • Jauna uzraudzības un kontroles sistēma • Atsevišķu ACS skaitītāju uzstādīšana katrā mājā 	
IETEKME	No 56 atbalstītājiem saņemti 49 600 € Samazināts enerģijas patēriņš iesaistītajām māsaimniecībām, būtiski ietaupot uz enerģijas rēķiniem CO2 emisijas samazinātas par 16 tonnām/gadā	

Avots: <https://www.ecrowdinvest.com/detalles/comunidad-propietarios-barcelona#description>

Moduļa galvenās atziņas

- Iedzīvotāju dalība ir kolektīvo inovatīvo aktivitāšu pamatā.
- Gan *kolektīvā finansēšana*, gan *kolektīvas enerģētikas iniciatīvas* ir spēcīgi rīki, lai uzlabotu ar enerģētiku saistītus apstākļus un pieejamību.
- Tā var būt laba alternatīva individuālām vai tradicionālām finansēšanas metodēm un sniegt daudzus ieguvumus papildus finanšu resursiem.

Atsauces un papildinformācija

- POWERPOOR tiešsaistes bibliotēka: <http://powerpoor.eu/library>
- Enerģētiskās nabadzības observatorija: <https://www.energypoverty.eu>
- Veiksmīgas kolektīvās finansēšanas 15 soļi (angļu val.), autors: ECN: https://www.youtube.com/playlist?list=PLKS4qNWhGkZEqKkDIGtNlg26aWonGC_MK
- “Enerģētikas kopienas: Praktiska rokasgrāmata to izveidei”, Eiropas Zemes Draugi, REScoop un Energy Cities. 2020.g. oktobris. Pieejams šeit: <https://www.rescoop.eu/toolbox/community-energy-a-practical-guide-to-reclaiming-power>

Paldies par uzmanību!

